

Þessar leiðbeiningar lýsa opinberum sýnatökum í alifuglahúsum þar sem takmarkanir voru settar eftir greiningu á salmonellu í alifuglahópi.

Ástæða sýnatöku

Í kafla 10.1.3. í landsáætlun MAST um Salmonellu í alifuglarækt og afurðum alifugla segir:

*„...“ MAST bannar notkun alifuglahúss þar sem greinst hefur salmonella í fuglahópi. MAST tekur sýni í fuglahúsinu vegna salmonellu þegar úrbótum, þrifum og sótthreinsun er lokið. MAST tekur út smitvarnir á viðkomandi búi og gerir kröfur um úrbætur ef ástæða þykir til. **Banni á notkun alifuglahússins er aflétt þegar lágmarkskröfur eru uppfylltar varðandi smitvarnir, þrif og sótthreinsun og ef ekki greinist salmonella í sýnum sem tekin hafa verið. Sýni eru ætíð tekin þegar MAST telur þess þörf. Opinber sýnataka má koma í stað sýnatöku af hálfu stjórnanda.***

Framkvæmd

Í þeim tilgangi að kanna árangur þrifa og sótthreinsunar skal taka að minnsta kosti 10 safnsýni úr innra umhverfi fuglahússins á mismunandi stöðum.

Sérstaka áherslu skal leggja á staði sem eru erfiðir að þrifa og þar sem óhreinindi geta setið eftir. Dæmi um slíka staðir eru :

- Gólf og veggir innan seilingar alifugla: sprungur, glufur, samskeyti, þéttingar
- Veggir og hurðir, einnig í kringum lamir og aðrir staðir sem erfitt er að þrifa
- Undirburður og/eða drit sem er eftir í holum og sprungum
- Tengingar, fittings, þ.e.a.s. samskeyti í kringum vatn og fóður, loftræstikerfi
- Timbur
- Fóður- og vatnskerfi
- Annar búnaður sem erfitt er að þrifa, svo sem í kringum rafbúnað
- Gólf og búnaður í forstofu, rafmagnstöflur
- Skordýr og nagdýr, ef til staðar

Sýni eru venjulega tekin eftir að húsið hefur verið sótthreinsað, en að höfðu samráði við eiganda er einnig hægt að taka sýni eftir þrifum.

Eftir því sem við á skal taka þrífásýni með 5-10 grisjum frá hverju svæði, til dæmis eru tekin sýni með 10 grisjum á 10 mismunandi stöðum á hurðum. Fyrir sýnatöku eru grisjur vættar í forræktunarvökva svo sem peptónvatni. Eftir sýnatöku eru þeim safnað í vel merkt sýnatökuglas með peptónvatni. Með því að geyma grisjur í peptónvatni eða öðrum forræktunarvökva eftir sýnatöku aukast líkur á að rækta veiklaðar *Salmonella* bakteríur. Gæta skal að menga ekki grisjur með sótthreinsiefni eða öðru bakteríudrepandi efnum sem kunna að vera á yfirborði eða til dæmis í pollum á gólfinu.

Frágangur

Merkja skal sýnaglösin vel með sýnatökudagsetningu, alifuglahúsi og svæði sem sýni voru tekin á.

Senda skal sýnin ásamt rannsóknarbeiðni til opinberrar rannsóknastofu innan 24 klukkustunda frá töku þeirra. Ef þau eru ekki send innan 24 klukkustunda skal geyma þau í kæli. Flytja má sýnin við stofuhita svo fremi að hiti fari ekki yfir 25°C og þau séu varin fyrir sólarljósi. Sýnin skulu geymd í kæli á rannsóknastofunni þar til þau eru rannsökuð en rannsókn skal hefjast innan 48 klukkustunda frá móttöku sýnanna og innan 96 klukkustunda frá sýnatökunni.

Greiðandi sýnis er eigandi alifuglahússins.

Sýnatökubúnaður

- Minnst 10 sýnatökuglös (viðmið: 200ml) með peptónvatni
- Einnota hanskar
- Stórar grisjur, minnst 10x10cm
- Tússpenni og límmiðar
- Rannsóknareyðublað EBL-012
- Kassi til sendingar

Ítarefni:

Stuðst er við [leiðbeiningar](#) „European Poultrymeat Industry (EPIG) Guide to Good Hygiene Practice for the Prevention and Control of Pathogenic Microorganisms with particular Reference to Salmonella in Gallus gallus (Broilers) reared for meat - on farms, and during catching, loading and transport February 2010“. Kafli 3.1.1.4.

Síðast uppfært: 21.1.2020